

TÜRKİYE
DİYANET VAKFI
TURKIYE DIYANET FOUNDATION
وقف الديانة التركي

DİYANET
İŞLERİ BAŞKANLIĞI
THE PRESIDENCY OF RELIGIOUS AFFAIRS
رئاسة الشؤون الدينية

[НОСА АНМЕТ YESEVİ CAMİİ]
[ҚОЖА АХМЕТ ЯССАУИ МЕШІТІ]

HOCA AHMET YESEVİ CAMİİ

*Bu cami Türk Milleti'nden Kazakistan Halkına
hediye olarak Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı
tarafından yaptırılmıştır.*

Nisan 2015

ҚОЖА АХМЕТ ЯССАУИ

*Бұл мешіт Қазақстан халқына Түрік елінен,
Түркия Діни Істер Басқармасы және
Түркия Діни Қорынан сыйлық ретінде салынған.*

Сәуір 2015

Türklerin manevî hayatına asırlarca hükmeden, Türk halk sufilik geleneğinin kurucusu; Arslan Baba'dan teslim aldığı emaneti, insanlara "hikmet"leri aracılığı ile damla damla özümseten; kutsal emaneti Horasan Erenleriyle dünyanın dört bucağına ulaştıran; Türk diliyle yazdığı hikmetleriyle dilimizin gelişmesi ve zenginleşmesine büyük katkısı olan, "Pir-i Türkistan", Büyük Veli, öncü şair...

Ahmet Yesevi'nin hayatı hakkında bilinenler menkıbelere dayanmaktadır. Eldeki bilgilere göre, Çimkent şehrine bağlı Sayram kasabasında, bazı kaynaklara göre ise bugünkü adı Türkistan olan Yesi'de doğmuştur. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte, 1093 yılında doğduğu, 73 yıl yaşadığı ve 1166 yılında vefat ettiği kabul edilmektedir.

Babası Sayram'ın meşhur mutasavvıflarından olan İbrahim Ata (İbrahim Şeyh), annesi ise Sayramlı Musa Şeyhin kızı Ayşe Hatun'dur. Yedi yaşındayken annesini, ardından babasını kaybetmiş ve ablası Gevher Fiehnaz tarafından büyütülmüştür.

İlk eğitimini babasından alan Yesili Ahmet, manevî eğitimini Yesi'de devrin meşhur mutasavvıfı Arslan Baba'dan almıştır. Daha sonra Buhara'ya giderek Yusuf Hemedani'nin yanında manevî eğitimini tamamlamış ve onun vefatı üzerine 1160'da halife olmuştur. Bir süre sonra da Yesi'ye dönerek, hayatının kalan kısmını insanları irşatla geçirmiştir. Altmış üç yaşına geldiğinde tekkesinin avlusuna yaptırdığı çilehaneye girmiş ve ömrünü burada tamamlamıştır. Türbesi, Türkistan şehrinde yer almaktadır.

Ünlü şair Yahya Kemal Beyatlı, Hoca Ahmet Yesevi'nin Türk tarihi bakımından önemini; "Şu Ahmet Yesevi kim, bir araştırm, göreceksiniz, Bizim milliyetimizi asıl onda bulacaksınız" dizeleriyle ifade eder.

Tasavvufî Türk halk şiirinin öncüsü olan Ahmet Yesevi, düşüncelerini yayabilmek için millî nazım şekli olan dördlüklerle, hece vezninde, yalın bir Türkçeyle şiirler yazmıştır. "Hikmet" adı verilen ve Divan-ı Hikmet adıyla bir kitapta toplanan şiirleri, İslamiyet'in Türkler arasında yayılmasında büyük rol oynamıştır.

Türkî халықтарының руханиятына өлшеусіз үлес қосқан, Арыстан баптан қабылдап алған аманатын адамзат баласына өз «хикметтері» арқылы жеткізе білген, қасиетті дініміздің төрткүл дүниеге таралуына, түркі тіліндегі хикметтері арқылы тіліміздің баюына және дамуына зор еңбек сіңірген, сопылық ілімінің негізін қалаушы, Түркістанның топырағынан шыққан әрі «Түркістанның пірі» атанған ұлы ғұлама, ақиық ақын, тақуа тұлға....

Ахмет Яссауидің өмірі жайлы деректердің басым көпшілігінде оның Шымкент қаласына жақын маңдағы Сайрам ауданында, ал кей деректерде бүгінгі күні «Түркістан» деп аталатын Яссы қаласында дүниеге келгені айтылады. Туған жылы белгісіз, көбіне 1093 жылы туылғаны, 73 жыл өмір сүргені және 1166 жылы қайтыс болғаны баяндалады.

Әкесі Ибраһим (Ибраһим шейх) мұсылманша сауаты бар, сөз қадірін білетін, даңқты ғұламалардың бірі болған. Анасы – сайрамдық Мұса шейхтың қызы Айша (Қарашаш ана). Жеті жасында анасынан, артынша әкесінен айрылып, әпкесі Гауһардың тәрбиесінде өскен.

Алғашқы тәлім-тәрбиені әкесінен алған Ахмет Яссауидің басты рухани ұстазы, тәрбиешісі Арыстан баб болған. Кейіннен Бұхара қаласында Жүсіп Хамаданидің діни медресінде оқып, рухани дүниесін одан әрі байытқан. Медресені тәмамдағаннан соң сопылық жолдың ащы-тұщысын татып, көптеген шаһарларды аралап, туған қаласы Түркістанға қайтып оралған. Мұнда ислам дінінің өркендеуіне сүбелі үлес қосып, ұлы кемеңгерге айналған.

63 жасынан бастап қалған өмірін жер астында, яғни қылуette өткізген. Кесенесі Түркістан қаласында орналасқан.

Оның бүгінгі ұрпаққа жеткен ауқымды шығармасы – «Диуани Хикметі» (Даналық кітабы) қыпшақ диалектілерімен төрт тармақты өлең түрінде көне түркі тілінде жазылған. Осы шығармасы арқылы түркі халықтары арасында ислам дінінің кеңінен таралуына зор септігін тигізген.

НОСА АНМЕТ YESEVI

ҚОЖА АХМЕТ ЯССАУИ

НОСА АНМЕТ ҮСЕВІ САМІІ

ҚОЖА АХМЕТ ЯССАУИ МЕШІТІ

Türkistan Hoca Ahmet Yesevi Camii, Kazakistan'ın güneyinde Çimkent şehrine yaklaşık 150 km mesafede eski adı Yesi olan Türkistan şehrinde Hoca Ahmet Yesevi Hazretleri'nin türbesinin hemen yanı başında planlanmıştır.

Cami, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Kazakistan halkına bir hediyesi olup cami inşa protokolü iki ülke cumhurbaşkanları tarafından 3 Mart 2008 tarihinde imzalanmış, caminin temeli ise devletlerarası protokolün imzasından sonra 16 Ekim 2009 tarihinde atılmıştır.

Tüm masrafları Türkiye Diyanet Vakfı tarafından karşılanan cami ve külliyesi, Türk-Kazak kardeşliğini yansıtan bir dekorasyon konseptiyle inşa edilmiştir. Sadelik ana fikrini baz alan proje, geleneksel sanatları içinde barındıran detay zenginliğine sahiptir.

Cami külliyesi toplam 20.000 m² arazi üzerine kurulmuş olup; 1.550 m² cami kısmı, 950 m² avlu kısmı, 1.300 m² kültür merkezi kısmı, 700 m² abdesthane kısmı, 3.300 m² yürüme yolları ve 12.650 m² peyzaj alanından oluşmaktadır. Külliye yaklaşık 100 kişilik aşevi, merasim salonu, hediyeleşme dükkanları, imam / müezzin odaları, dershaneler, morg, gashane, muhtelif depo ve teknik odalar ile kütüphane bulunmaktadır.

Cami, bodrum katta 1.150, namaz katta 1.250 ve mahfil katta 300 olmak üzere kapalı alanda toplam 2.700 cemaat kapasitelidir. Açık alandan kültür merkezi ve camiye, cemaat sirkülasyonuna uygun olarak yüzlerce ağaç ve farklı türdeki çiçekli bitkilerle bezenmiş peyzaj alanından geçilerek ulaşılmaktadır. Külliye girişinde geniş, ferah ve ağaçlıklı yürüme yolu kenarında Osmanlı mimarisini barındıran Dört Yüzlü Çeşme, avlu içerisinde ise mermer mukarnaslı özel tasarım süs havuzu yer almaktadır.

Cami 16 metre yüksekliğe kadar kare kesitli geometriye sahip olup bu yükseklikten 19 metreye kadar daralan sekiz yüzlü prizma şeklinde, 19 metreden 21 metreye kadar ise silindirik devam etmekte olup 21 metreden sonra 19 metre çaplı armudi kubbe ile 32 metre yükseklikte son bulmaktadır.

Camide iki adet ikişer şerefeli 33 metre yüksekliğinde minare bulunmaktadır. Minarelerin proje yüksekliği 39'ar metre olup uygulama yüksekliği Kazakistan Kültür Bakanlığının müdahalesiyle Hoca Ahmet Yesevi türbesinin yüksekliğini geçmemesi için 33 metre olarak değiştirilmiştir.

«Қожа Ахмет Яссауи» мешіті Қазақстанның оңтүстігінде Шымкент қаласына шамамен 150 шақырым қашықтықта орналасқан, ертеде «Яссы» деп аталған Түркістан шаһарында Қожа Ахмет Яссауи бабамыздың кесенесіне жақын маңда бой көтерген.

Мешіт – Түркия Республикасының Қазақстан халқына жасаған тартуы. Екі ел басшысы 2008 жылы 3 наурызда «Түркістан қаласында мешіт салу туралы» хаттамаға қол қойып, мешіттің іргетасы 2009 жылы 16 қазанда қаланған.

Қазақ-түрік бауырластығының ажырамас белгісі ретінде дәстүрлі сәулет өнерінің бай элементтерімен безендірілген мешіттің құрылысын Түркия Республикасының Дін істері қоры қаржыландырған.

«Себил Иншаат» ЖШС-нің құрамында жасақталған техникалық қызметкерлер құрамы мешіт жобасын қайта қарастырып, қазақ және түрік сәулет өнерінің дәстүрлі элементтерімен толықтырған.

Мешіт кешені жалпы ауданы 20000 шаршы метр аумаққа орналасқан. Оның ішінде, мешіт ғимараты 1550 м2, ішкі ауласы 950 м2, мәдениет орталығы 1300 м2, дәретхана 700 м2 және аяқжолдар 3300 м2-ді құрайды. Мешіт айналасындағы 12650 м2 аумақ көгалдандырылған. Мешіттің биіктігі 32 метр. Сонымен қатар, 100 адамдық асхана, діни рәсімдер өткізу залы, сыйлықтар дүкендері, имам және азаншы бөлмелері, дәрісханалар, мәйітхана, мәйіт жуу орны, кітапхана және әртүрлі қоймалар мен техникалық бөлмелер бар.

Жалпы сыйымдылығы 2700 адамға арналған мешіттің намазхана залында 1250 адам, ішкі балкон қабатында 300 адам және жертөле қабатында 1150 адам бір мезетте намаз оқи алады. Мешіт аумағының кіреберісінен мәдениет орталығына және мешіт ғимаратына дейін екі жағына жүздеген ағаштар мен сан түрлі гүлді өсімдіктер егілген аяқжолдар төселген. Мешіт аумағының кіреберісіндегі аяқжолдың оң жағында Осман дәуіріне тән сәулет үлгісінде салынған төрт қырлы фонтан, мешіттің ішкі ауласында мәрмәрмен безендірілген ерекше нақыштағы субұрқақ орнатылған.

Мешіттің екі қалақшадан тұратын, биіктігі 33 метрге тең қос мұнарасы бар. Бастапқы жобада мұнаралардың биіктігі 39 метр деп қарастырылғанымен, Қазақстан Республикасы Мәдениет министрлігінің мұнаралардың биіктігі Қожа Ахмет Яссауи кесенесінің биіктігінен асып кетпеу керектігі жөніндегі талабына сәйкес 33 метрге дейін төмендетілген.

Мешіттің, мәдениет орталығының, ішкі ауланың және дәретхана блоктарының сыртқы қабатына жылу изоляциясы жасалып, Түркияның Денизли қаласынан әкелінген травертинмен қапталған.

Cami, kültür merkezi, avlu ve abdesthane bloklarının cepheleri Denizli'den getirtilen traverten ile mekanik olarak kaplanmıştır. Külliye'nin bulunduğu coğrafyada mevsime göre sıcaklık değişimleri fazla olduğundan bölgeye göre ısı yalıtımları mekanik kaplama altında büyük bir titizlikle yapılmıştır.

Kültür merkezi, bodrum ve zemin katta üniform devam etmekte olup bunların üzerinde kütüphane bulunmaktadır. Kütüphane çatısı sekizgen kaide üzerine armudi kubbe şeklinde, pencereleri ise Selçuklu kemeri şeklindedir.

Kültür merkezinden avluya bir ana taş kapılı giriş mevcut olup ayrıca iki yan kapıdan da avluya giriş yapılabilmektedir. Avlu 27 adet şebekeli revaktan oluşmaktadır.

Avludan camiye girişte cümle kapısı üzerinde kütüphane üzerindeki gibi sekizgen kaideye oturan armudi kubbe mevcuttur. Cami cephesinde sır altı çini panolar üzerine hat yazıları ve kuşak yazıları yazılmıştır.

Cephe çinileri üzerinde caminin dört köşesinde kademeler üzerinde stilize küp desenler limra taşından yapılmıştır. Kubbe üzeri 5x15 boyutlarında kubbe formunda turkuaz renkli çini tuğla ile 32 adet karpuz dilimi şeklinde kaplanmıştır.

Kubbe eteğinde dilim sayısı kadar Anadolu'da mimari anlamda bir süreklilik ve gelenek olan Osmanlı mukarnası kullanılmıştır. Mukarnasın mekan algılamada dekoratif bir unsur olmanın önüne geçerek mekan hissini kuvvetlendirdiği ve sayılarının 32 olması tasavvufi mana içerdiği bilinmektedir. Mukarnasların altında sekizgen eğik döşemeler üzerinde Almanya'dan getirtilen özel kimyasallarla oksitlendirilmiş bakır levhalardan müteşekkil Türk Üçgen'leri yine 32 adet olarak uygulanmıştır. Mukarnas ve Türk Üçgenleri cami içerisinde de uygulanmış olup cami içerisinde bu uygulamalar alçı takviyeli kireç harcı ile yapılmıştır.

Camiye avludan cümle kapısıyla girilebildiği gibi sağ ve sol yanlardan da giriş çıkış mümkündür. Cami bodrum katında bulunan çok amaçlı salona namaz kattan merdivenle inildiği gibi dışarıdan sağ ve sol tarafta bulunan kapılarla da girilebilir.

Cami girişinde ve mahfil katta genel konseptle uyumlu ve rahat ulaşılabilecek alanlarda yeterli sayıda mobilyadan ayakkabılıklar yerleştirilmiştir.

Мәдениет орталығы бірінші және жертөле қабатында, ал кітапхана оның жоғарғы қабатында орналасқан. Кітапхана шатыры сегіз бұрышты тұғырға орнатылған алмұрт пішіндес күмбезбен көмкерілген, терезелері Селжұқтар дәуіріне тән үлгідегі арка түрінде жасалған.

Мешіттің ішкі ауласына мәдениет орталығының тұсындағы басты қақпа арқылы да, ауланың екі жанындағы қос қақпа арқылы да кіруге болады. Ішкі аулада арка пішіндес 27 діңмаңдайша тізбектеле жапсарлас орналасқан.

Ішкі ауладан мешітке кіреберістегі есіктің жоғарғы жағы кітапхана шатыры секілді сегіз бұрышты тұғырға орнатылған алмұрт пішіндес күмбезбен көмкерілген. Мешіттің қасбетіндегі және бүйірлеріндегі жылтырақ қыш (фарфор) тақташаларға ислам каллиграфиясы мен араб графикасына сәйкес жазулар жазылған.

Мешіттің қасбетіндегі және бүйірлеріндегі қыш тақташаларға салынған мешіттің төрт бұрышындағы ерекше стильдегі текше пішінді ою-өрнектер әктастан жасалған. Күмбез қарбыз тілігі пішіндес 32 бөліктен тұратын, 5x15 өлшеміндегі көкшіл түсті қыш тақташалармен қапталған.

Күмбездің қарбыз тілігі пішіндес 32 бөлігінің іргелері Анадолы сәулет өнерінің ажырамас элементі саналатын Осман дәуіріне тән мұқарнас өнерімен (ара ұясының қуысы пішіндес бөліктермен) безендірілген. Мұнда сопылық ілімінде өзіндік орны бар 32 санының таңдап алынуы кездейсоқтық емес. Мұқарнастардың астында сегіз бұрышты еңіс тұғырларға Германиядан әкелінген, арнайы химиялық заттармен тотықтандырылған мыс плиталардан құралған түрік стиліндегі 32 ұшбұрыш орнатылған. Мұқарнастар және түрік стиліндегі ұшбұрыштар мешіттің ішкі сәулетінде де гипс қоспалы әктасты ерітіндімен өрнектелген.

Мешіттің намазхана залына ішкі ауладағы есік арқылы да, оң және сол жақ бүйірлеріндегі есіктер арқылы да кіруге болады. Мешіттің көп мақсатта пайдаланылатын жертөле қабатындағы залға намазхана қабатынан баспалдақпен және сыртқы ауладағы оң және сол жақ есіктер арқылы түсуге болады.

Мешіттің кіреберісінде және намазхана залының ішкі балкон қабатында ағаштан жасалған және аяқ киім қоюға арналған сөрелер қойылған.

Мешітті безендіру кезінде дәстүрлі өнерімізге тән қарапайым көрнекілік үлгілерге басымдық берілген.

Михраб, мінбер және кіші мінбер бір-біріне үйлесімді түрде орналастырылып, алтын жалатылған сары түсті элементтермен һәм араб тіліндегі жазулармен безендірілген және «күндекари» деп

Cami tezyinatında geleneksel sanatlarımızdan örnekler yer almış, abartı ve gösterişten uzak kalınmaya çalışılmıştır.

Mihrab, minber ve kürsü birbiri ile uyumlu, mekan boyut ilişkisi göz önüne alınarak, cemaat bütünlüğünü bozmayacak formlarıyla özel kabartmalı ahşap olarak tasarlanmıştır. Ayrıca kürsü tablası da mermerin soğukluğunu kırarak ahşap künde-kari olarak tasarlanmış olup bu ahşap işlemler altın varak ile bütünleştirilmiştir.

Osmanlı camilerinde tercih edilen Marmara mermeri taş kapı, süs havuzu ve kürsüde mukarnaslı olarak kullanılmıştır.

Engelli cemaatin camiye ve sosyal mekanlara rampa ve asansörlerle rahatlıkla ulaşması sağlanmıştır.

Cami peyzaj alanı içerisinde toprak altında gömülü 150 ton kapasiteli su deposu su kesintisinde bile cemaatin ihtiyacını rahatlıkla sağlayabileceği şekilde planlanmıştır. Bu deponun bir kısmı yangın hidrantlarını ve sulama hatlarını da beslemektedir.

Cami enerjisi için şebekeden beslenen 650 KVA kapasiteli trafo montajı yapılmış olup ayrıca elektrik kesintilerine karşı 650 KVA kapasiteli jeneratör otomatik olarak devreye girmektedir.

Külliyenin bulunduğu coğrafya yaz aylarında çok sıcak, kış aylarında ise çok soğuk olduğundan her bağımsız bölümün ısıtma ve soğutma sistemi büyük bir titizlikle analiz edilmiş ve buna göre mekanik çözümler devreye sokulmuştur. Bütün kapalı mekânlar için havalandırma sistemi üç adet klima santralinden beslenmektedir. Cami soğutmasında 450 kw scrol kompresörlü hava soğutmalı su soğutma grubu ve fancoiller, kültür merkezi soğutmasında ise VRF sistemi kullanılmıştır. Isıtmada ise iki adet merkezi kazan marifetiyle tüm bağımsız bölümler ısıtılmış ayrıca camide yerden ısıtma da kullanılmıştır.

Cami içerisinde aydınlatma için avize kullanılmamış olup aydınlatmada uzun ömürlü armatürler kullanılmıştır. Cami içerisinde üç cephede 9x14 metre boyutlarında, arka cephede ise 9x6 metre boyutlarında cam taşıyıcı kolonu cam cephe yapıldığı için cami içerisinde gündüz aydınlatmaya ihtiyaç duyulmamakta, bu sayede % 80 enerji tasarrufu sağlanmaktadır.

аталатын ағаш өңдеу өнеріне сәйкес арнайы ағаштан жасалған.

Ішкі ауладан мешітке кіреберістегі есіктің тұсы, субұрқақ және кіші мінбер Осман дәуіріндегі мешіттерде кеңінен қолданылған мәрмер тастармен мұқарнас өнерімен істелген.

Мүгедек жандандардың мешітке және оның аумағындағы әлеуметтік нысандарға емін-еркін кіріп-шығуы үшін арнайы жолдар және лифттер қарастырылған.

Мешіт аумағындағы жер астына көмілген, жалпы сыйымдылығы 150 тонналық су резервуары су тапшылығы орын алған жағдайда жамағаттың су қажеттілігін оңай қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Су резервуарын өрт сөндіру гидранттары және суару жүйесі үшін де пайдалануға болады.

Мешітті электр энергиясымен қамтамасыз ету үшін электр желісінен қуаттанатын 650 кВа-тық трансформатор орнатылған. Сондай-ақ, электр желісіндегі ақаудың немесе белгілі бір себептің салдарынан электр энергиясымен қамтамасыз ету мүмкін болмаған жағдайда 650 кВа-тық генератор өздігінен іске қосылады.

Мешіт орналасқан оңтүстік өңірдің жазы ыстық, қысы суық болғандықтан, мешіт кешеніндегі әрбір дербес блоктың жылу және салқындату жүйелері жан-жақты ойластырылып, өте ұқыпты жасалған. Барлық жабық орындардың желдету жүйелері үш желдеткіш желісіне жалғанған. Мешітті салқындату үшін 450 кВ спиральді компрессоры бар ауамен және сумен салқындату қондырғысы (чиллер) және фанкойл, ал мәдениет орталығын салқындату үшін VRF жүйесі қолданылады. Мешіт кешенін жылумен қамтамасыз ету кезінде екі орталық жылу қазандығынан барлық дербес блоктарға жылу беріледі, сондай-ақ мешіт іші еденнен жылытылады.

Мешіттің ішін жарықтандыру үшін аспалы шам (люстра) қолданылмаған. Оның орнына ұзақ мерзімге жарамды жарықтандыру құралдары мен шамдар пайдаланылған. Мешіттің үш бүйіріне 9x14 метрлік, ал артқы жағына 9x6 метрлік тұтас әйнекті терезелердің орнатылуына байланысты күндізгі уақытта мешіт ішіне күн сәулесі көптеп түсетіндіктен, 80%-ға электр энергиясы үнемделеді.

Çini ҚЫШ

Kullanılan çiniler; bünyesinde % 85 arasında kuvars (SiO2) minerali içeren, çamur, astar, boya ve sır ile bütünlenmiş dört katmandan oluşan ve sır altı dekor tekniğiyle üretilmiştir. Sır tabakasının parlaklığı ışığı bir miktar emerek sır altındaki renklerin canlı ve parlak görünmesini ve ışığın doğru yansımaları sağlar. Bu sayede mekânları olduğundan daha geniş ve ferah göstermektedir. Çinilerin montajında uygulama yapılan zeminin yapısı ve uygulama yapılan alandaki sıcaklık, nem gibi faktörler dikkate alınarak epoksi bazlı yapıştırıcı ve özel derz dolguları kullanılmıştır.

Cami cephesi dairesel çini panolardaki hatlarda uhuvvet, fütüvvet, hizmet, himmet, mahviyyet, kurbiyyet, sehavet ve secaa yazıları sır altı çini üzerine yazılmıştır. Ayrıca kuşak yazılarında Ayetel Kürsi yine sır altı çini üzerine yazılmıştır. Çini üzeri hat yazılarının tasarım ve karelağı Hattat Hüseyin KUTLU tarafından yapılmıştır.

Мешіт құрылысында құрамы 85% кварцтан (SiO2) тұратын, балшықтан жасалған, астары, бояуы және жылтырақ қабаты бар қыштар пайдаланылған. Бояу бетіндегі жылтырақ қабат жарықтың белгілі бір мөлшерін өзіне сіңіру арқылы бояу түстерінің қанық әрі әдемі көрінуіне және жарықтың дұрыс шағылысуына септігін тигізеді. Әлбетте, бұл мешіттің ажарын одан сайын аша түседі. Қыштарды орналастыру кезінде оларды орналастыратын жердің құрылымы, температурасы және ылғалдылығы секілді факторлар ескеріле отырып, эпоксидті желім және жігі бар арнайы бекіткіш қолданылған.

Мешіттің қасбетіндегі және бүйірлеріндегі дөңгелек жылтырақ қыш тақталарда араб тіліндегі ухууәт, футууәт, хизмәт, химмәт, мәхуят, күрбият, сәхәуәт және сәжәә сөздері жазылған. Сондай-ақ, осы жазулардың астындағы жылтырақ қыш тақталарға «Аятүл күрси» жазылған. Бұл жазулардың дизайнын каллиграф Хүсейн Кутлу жасаған.

Kündekâri

KÜNДЕКАРИ ӨНЕРІ

Kündekâri, sekizgen, beşgen, yıldız gibi geometrik şekillerde kesilmiş küçük ahşap parçalarının çivi ve tutkal yardımı olmaksızın yalnızca birbirlerine geçirilmeleriyle düz yüzeyler elde etmeyi amaçlayan bir tekniktir. Böylece nem ve ısı değişikliği sebebiyle yekpare ağaç levhalarda görülen eğrilme ve çarpılmalar önlenir. Tercih edilen ağaç türleri öncelikle ceviz, armut, abanoz ve gül ağacıdır. Tekniğin temeli küçük ağaç parçalarının damarları, dolayısıyla eğrilme yönleri birbirine zıt gelecek şekilde yivler ve girinti-çıkıntılarla birleştirilmesi esasına dayanır. Genellikle parçaları çerçeveye alan çitalarla kenar tahtaları ve göbekler oyma-kabartma motiflerle süslenmiştir.

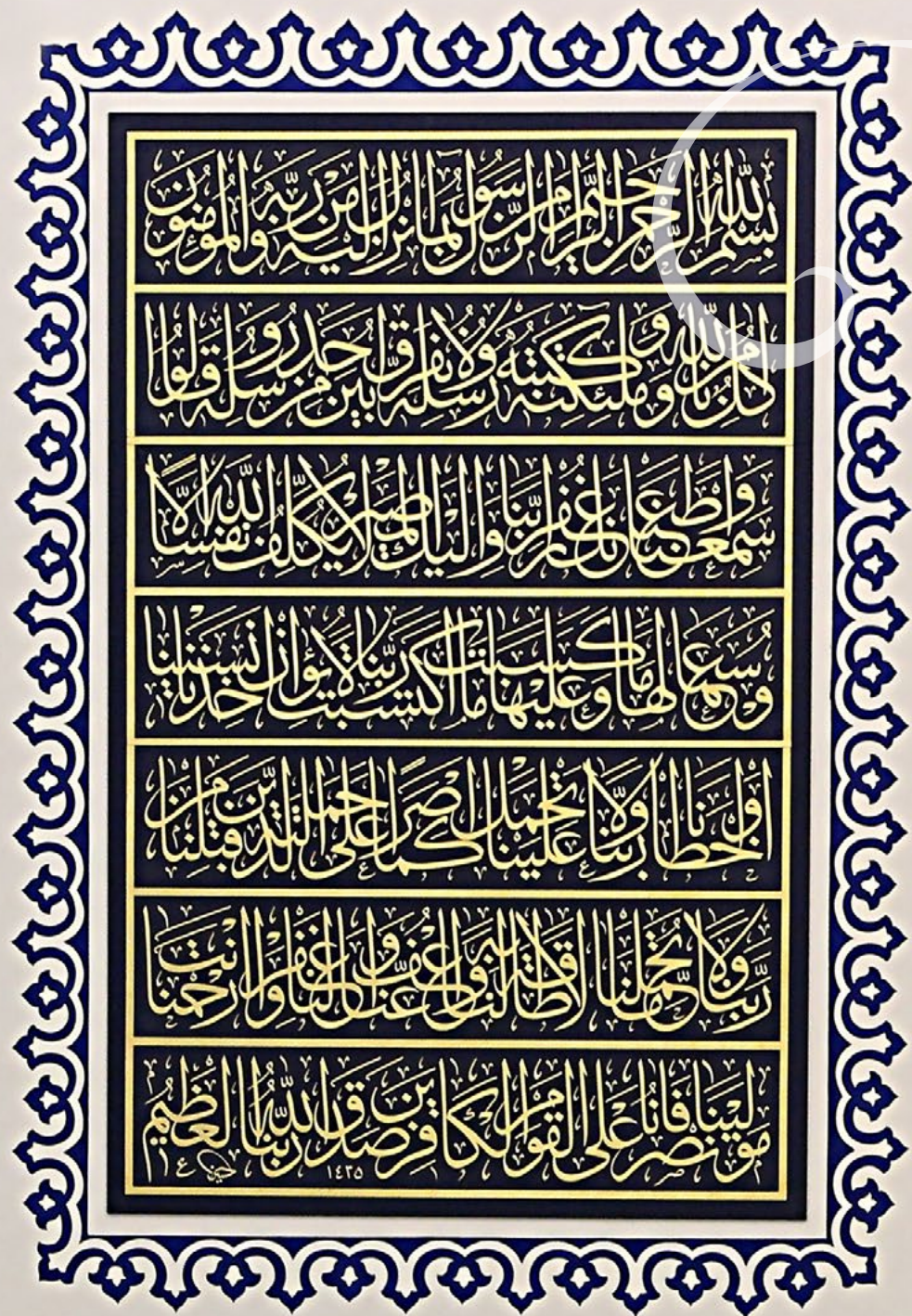
Kapı kanatları, minber, kitaplık, sedir ve kürsü tablasında uygulanan kündekârînin kapı yapımında sapelli maun ağacı kullanılmıştır. Menteşe ve kilit aksamı projesinde belirtildiği gibi rulmanlı döner mil üzerinde kapı montajı yapılmıştır.

Ahşap imalatı ile birlikte dış hava koşullarına ve böceklerle karşı dayanabilmesi için emprenye (ahşabın bünyesine değişik kimyasal maddelerin emdirilmesi) işlemi yapılarak ilk vakum, ilk vakumdan sonra basınç işlemi, basınç işlemi sonunda vakum işlemi, yüzey temizliği ve dış etkilere dayanıklı film katmanı oluşturan renksiz poliüretan vernik aşamalarından geçerek sonlandırılmıştır.

«Күндекари» деп аталатын ағаш өңдеу өнері сегіз бұрышты, бес бұрышты, жұлдыз секілді геометриялық пішінде кесілген кішкентай ағаш бөліктерін шегесіз және желімсіз бір-біріне киліктіру арқылы жазық беттерді құрастыруға арналған әдіс болып табылады. Бұл әдістің көмегімен ауа температурасы мен ылғалдылығының өзгеруіне байланысты бірыңғай тегіс ағаш тақтайшаларда байқалатын қисаю және майысу секілді құбылыстардың алдын алуға болады. Күндекари өнерінде көбіне жаңғақ, алмұрт, эбен және раушан гүл ағаштары пайдаланылады. Әдетте, ағаш бөліктерінен құрастырылған жазық беттің жиектеріне әртүрлі ою-өрнектер қашалып, бейнеленеді.

Есіктің жақтауларын, мінберді және оның тұғырын, кітап сөрелерін, шағын үстелдерді күндекари өнерімен жасау үшін қызыл ағаш қолданылған. Құлып және топса бекіту жобасында көрсетілгендей есіктер айналмалы біліктің мойынтірегіне орнатылған.

Ауа-райы шарттарына және зиянкестерге қарсы төзімділігін арттыру үшін ағаштың беті әртүрлі химиялық заттармен өңделіп, түссіз полиуретанды лакпен сырланған.

Hat ve Tezyinat

ЖАЗУЛАР ЖӘНЕ СӘНДІК ЭЛЕМЕНТТЕР

Мешіттегі жазулар мен сәндік элементтердің дизайнын каллиграф Хүсейн Кутлу жасаған. Осы жазуларды жазу, сәндік элементтерді әзірлеу және оларға алтын жалату жұмыстарын Семих Иртеş орындаған.

Күмбездің ортасына шамамен бес метрлік диаметрде «Ықылас» сүресі жазылған. Михрабтың оң және сол жағына «Фатиха» сүресі, оң жақ бетте Бақара сүресінің «Аятүл күрсі» деп аталатын 255-аяты, сол жақ бетте Бақара сүресінің «Әмәнәррасулу» деп аталатын соңғы екі аяты, солтүстік бетіне «Нас» және «Шәмс» сүрелері жазылған. Михрабтың жоғарғы жақтауында намаз оқығанда жүзімізді құбылаға қарату керектігімізді бұйыратын «фәуәлли уәжһәкә шәдрәл мәсжидил хәрәм» аяты, мінбер тақтайшасында «кәлима-и тәүһид», ал мешіттің оң және сол жақ есіктерінің жоғарғы жақтауына «Бисмилләһир рахманир рахим» сөзі жазылған.

Caminin özgün hatları Hattat Hüseyin KUTLU tarafından tasarlanmış, bu hatların yazılması, tezyini süslemeler ve bunların altın varak kaplanması işleri Nakkaş Semih İRTEŞ tarafından yapılmıştır.

Kubbe merkezinde yaklaşık beş metre çapında İhlas suresi bulunmaktadır. Mihrabın sağ ve sol tarafında Fatiha suresi, sağ yan cephede Ayetel Kürsi, sol yan cephede Amenerresulu, kuzey cephede ise Nas ve Şems Suresi bulunmaktadır. Mihrab kitabesinde namaz kılarken yüzümüze kibleye çevirmemizi emreden "fevelli vecheke şadra'l-mescide'l-haram" ayeti bulunmaktadır. Minber kitabesinde ise Kelime-i Tevhid bulunmaktadır. Cami sağ sol kapı kitabelerinde ise Besmele-i Şerif yer almaktadır.

Cami kubbesi ile iç cephe hat yazılarında bulunan hendesi ve rumi motifler naht tekniğinde (rölyefli ahşap kesim) yapılmıştır.

Kedi yolu altı iç mukarnaslar üç boyutlu altıgen püskül ve lale motifleri ile bezenmiş olup mukarnasların altında sekiz adet eğik döşeme altına malakari alçı kabartma tekniği kullanılarak hendesi öğeler caminin modern üslubuyla bütünleştirilmiştir.

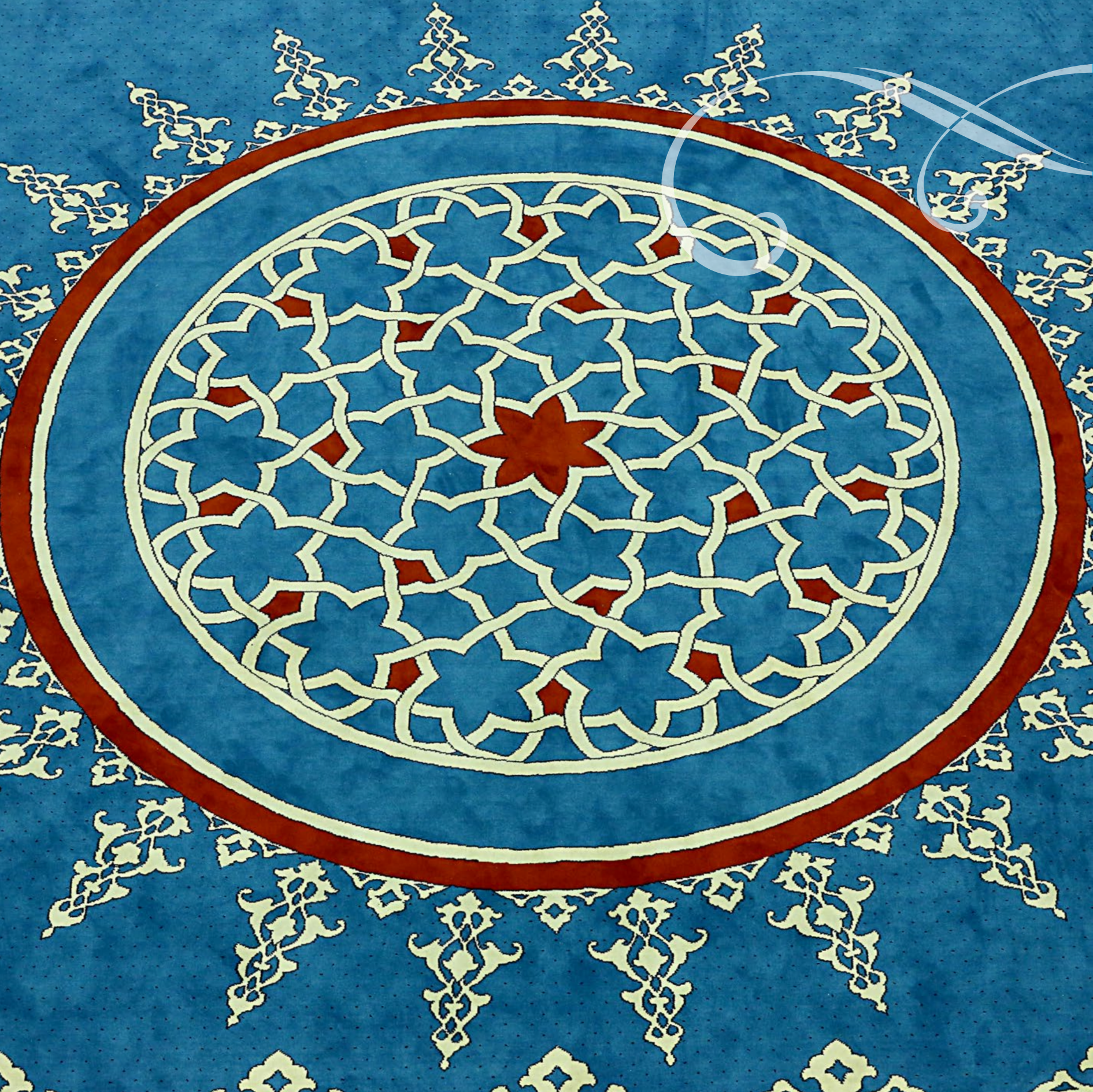
Akustik

АКУСТИКА

Cami için en önemli unsurlardan bir tanesi hiç şüphesiz ses sisteminin istenilen seviyede sağlanmasıdır. Bu yüzden cami içinde kullanılan her türlü malzemenin akustik değerleri analiz edilerek ses sistemine karar verilmiştir.

Yapılan akustik ses hesaplamaları sonucu hoparlörlerin yerleri, sayısı ve güçleri tespit edilmiş ve bunları dengeleyici istenmeyen sesleri yutan subwooferlar kullanılmıştır. Yapılan akustik testlerin gerçek neticeler verebilmesi için Türkiye'de özel dokunan % 100 yün halı inşaatın bitiminden aylar önce imal ettirilmiştir.

Дыбыс жүйесі, сөзсіз, мешіт үшін ең маңызды элементтердің біріне балады. Сондықтан, мешіт ішінде қолданылған әрбір материалдың акустикалық өлшемдері зерделеніп, ең тиімді дыбыс жүйесін орнатуға шешім қабылданған. Осы мақсатта жүргізілген зерттеу нәтижесінде дыбыс күшейткіштердің орны, саны және күші нақтыланып, дыбыс тепе-теңдігін сақтайтындай етіп дыбыс колонкалары орнатылған. Акустикалық тексеруден шынайы нәтиже алу үшін Түркияда арнайы тапсырыспен алдын ала 100 пайыз жүннен кілем (төсеніш) тоқылып, әкелінген.

Halı KİLEM

Tavus halı tarafından Türkiye'de özel olarak dokunan halı 4600 gr/m² ağırlıklı ve 16 mm kalınlığında güneş ışığında solmayan turkuaz renginde dokunmuştur.

Kubbe hat deseninin bire bir izdüşümü çok amaçlı salon ve harim katının tam ortasında halıya işlenmiştir. Diz yerlerindeki bozulmayı en aza indirmek için "Termopres" buharlı işlem uygulanmış halı keçeleşme yapmamaktadır. Halıda tabak yünü, ince yün, hurda yün ve naylon karışımı olmayıp halı %100 yerli yündür.

«Тавус Халы» фирмасы тарапынан Түркияда арнайы тапсырыспен тоқылған, күн сәулесіне төзімді, көкшіл түсті, 16 мм қалыңдықтағы кілемнің әр шаршы метрінің салмағы 4600 грамды құрайды. Тізе тиетін тұсының тозуын барынша азайту үшін қысым күші бар бұмен нығыздалған кілемнің түсі оңбайды әрі көшпейді.

Рейзай

МЕШІТ КӨРІНІСІ

Cami peyzajı insanları camiye kanalize edecek, caminin mimari yapısını güçlendirerek ön plana çıkaracak ama caminin görsel etkisinin önüne geçmeyecek şekilde tasarlanmıştır.

Bitkisel tasarımda Kazakistan iklimine uygun her dem yeşil yapraklı türlerin kendi içerisinde renk ve doku etkisi oluşturacağı tasarımlar yapılmıştır. Bitkilerin uzun süre canlı kalabilmesi için yüzlerce kamyon nebatı ve gübreli toprak getirtilerek sahaya serilmiştir.

Özellikle yürüme yollarının kenarlarına çevre aydınlatma armatürleri ile bir bütünlük oluşturan Altun Mazi ağaçları 4'er metre uzunluğunda dikilmiştir. Çevre ihata duvarları önüne de ikişer metre arayla şaşırtmalı olarak dikilen söğüt ve kavak ağaçları adeta külliye ihata eden yeşil duvar havası estirmektedir. Alan içerisinde çiçek öbeklerinden oluşan adacıklar ve çim alanlar etrafa ayrı bir ahenk ve koku yaymakta, bu da cennet arzusu ve ibadet neşvesini arttırmaktadır.

Bütün bu yapılan peyzaj çalışmaları otomatik kontrollü sulama sistemiyle canlı tutulmaktadır.

Мешіттің іші-сырты көз тартатындай кейіпте. Мешіт аумағын көгалдандыру үшін жүздеген жүк машинасымен тыңайтқыш қосылған топырақ төселіп, Қазақстанның климатына сай келетін өсімдіктер мен көпжылдық ағаштар егілген.

Әсіресе, аяқ жолдардың жиектеріне жарықтандыру шамдарымен үйлесе 4 метрлік қылқан жапырақты ағаштар отырғызылған. Мешіттің сыртқы қоршауының алдына әр екі метр сайын егілген жібек талдар мен теректер мешіт кешенін тұтастай қоршап тұрған жасыл дуал іспеттес көрінеді. Мешіт аумағындағы гүлзарлар мен жасыл екпелер мешіттің ажарын одан сайын аша түсіп, хош иісімен қалың жұртшылықтың жәннатқа деген құлшынысын арта түсері анық.

Мешіт аумағындағы жасыл екпелерді суару үшін өздігінен бақыланатын суару жүйесі қолданылады.

Türkiye Diyanet Vakfı

Türкия Республикасының Дін істері қоры

Türkiye Diyanet Vakfı, 13 Mart 1975 tarihinde, din hizmetlerinin daha geniş kitlelere ulaşması ve dini hizmetlerde görev alacak neslin yetiştirilmesi amacıyla kurulmuştur.

İslam medeniyetindeki vakıf geleneğinin günümüzde sağlam bir halkasını teşkil eden Türkiye Diyanet Vakfı, kurulduğu günden bu yana eğitimden kültür hizmetlerine, sosyal ve hayri hizmetlerden dini hizmetleri destekleme faaliyetlerine ve uluslararası insani yardım çalışmalarına kadar geniş bir alanda dil, din, ırk ayrımı yapmadan çalışmalarını sürdürmektedir.

Türkiye'nin son yıllarda artan etkinliği doğrultusunda faaliyetlerini genişleten Türkiye Diyanet Vakfı, bugün yurt içinde 997 şubesi ve 102 ülkedeki faaliyetleriyle Türkiye'nin dünyadaki iyilik hareketi olmuştur.

Türkiye, 2014 yılında Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH) gelirlerine göre en çok yardım yapan ülke olurken, Vakfımız da yurt dışına "En Çok Yardım Yapan Sivil Toplum Kuruluşu" unvanını almıştır. Türkiye Diyanet Vakfı, 2014 yılında yurt dışında 53,24 milyon dolar tutarında yardım faaliyeti gerçekleştirmiştir.

Ülkemizde ve dünyanın dört bir tarafındaki mağdur ve mazumlara 40 yıldır milletimizin merhamet elini uzatan Türkiye Diyanet Vakfı, yurt içinde ve yurt dışında Müslüman bir neslin yetiştirilmesi için çalışmakta, hayri, sosyal ve kültürel faaliyetler ile uluslararası insani yardım kampanyaları düzenlemekte ve milletler arasında kardeşlik köprüleri kurmaktadır.

"Yeryüzünde iyiliğin egemen olması" misyonu, "ülkemizde ve yedi kıta insanlığın hizmetinde bir vakıf olma" vizyonu ile hareket eden Türkiye Diyanet Vakfı, özellikle yurt dışında üstlendiği eğitim, sosyal yardımlar ve dini hizmetlere destek çalışmalarıyla dikkati çekmektedir.

Türkiye Diyanet Vakfına ait yurt dışında 10 ülkede, lise ve üniversite düzeyinde eğitim veren 16 eğitim kurumu bulunmakta; halen Vakfımız tarafından yurt içi ve yurtdışındaki eğitim kurumlarında 17 binden fazla öğrenciye eğitim verilmektedir.

Dünyanın farklı coğrafyalarında açlık, doğal afet, savaş ve şiddetin yaşandığı kriz bölgelerindeki milyonlarca insana dil, din, renk ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin yardım elini uzatan Vakfımız, her yıl Ramazan ayında gerçekleştirdiği yardım kampanyaları, farklı coğrafyalarda açtığı iftar sofraları ve Kurban Bayramında düzenlediği vekaletle kurban kesim programıyla Müslüman kardeşlerimizle bayram sevincini ve coşkusunu paylaşmaktadır.

Türкия Республикасының Дін істері қоры 1975 жылы 13 наурызда діни қызметтердің аясын кеңейтіп, дінімізді қалың жұртшылыққа түсіндіру және діни қызметтерді атқаратын жас буын өкілдерін даярлау және оларға қолдау көрсету мақсатында құрылған.

Ислам өркениетіндегі қор дәстүрінің бүгінгі күнгі көрнекті өкілі саналатын Түркия Республикасының Дін істері қоры құрылғаннан бері мәдени, әлеуметтік және қайырымдылық іс-шараларға, діни қызметтерге мұрындық бола отырып, тіліне, дініне, нәсіліне қарамастан жәрдемге мұқтаж жандарға халықаралық гуманитарлық көмек көрсетумен айналысып келеді.

Түркияның соңғы жылдардағы күш-қуаты мен беделінің артуына байланысты қызмет ауқымын кеңейте түскен Түркия Республикасының Дін істері қоры қазіргі таңда ел ішіндегі 997 бөлімшесі арқылы әлемнің 102 мемлекетінде жүзеге асырып жатқан іс-шаралары арқылы Түркияның маңдайалды қайырымдылық қорына айналып отыр.

Түркия 2014 жылы жалпы ішкі өніміне қарай ең көп қайырымдылық көмек көрсеткен ел болса, Түркия Республикасының Дін істері қоры «ең көп қайырымдылық жасаған үкіметтік емес ұйым» мәртебесіне қол жеткізген. Түркия Республикасының Дін істері қоры 2014 жылы шет елдерде 53,24 миллион АҚШ доллары көлемінде қайырымдылық іс-шаралар атқарған.

Түркияда және төрткүл дүниеде зәбір көріп, жапа шеккен жандарға 40 жыл бойы халқымыздың мейірім қолын созуына дәнекер бола білген Түркия Республикасының Дін істері қоры ел ішінде және шет елдерде мұсылман ұрпақтың өсіп-өнуіне сүбелі үлес қосып, қайырымдылық, әлеуметтік және мәдени іс-шаралары арқылы халықаралық гуманитарлық көмек көрсету акцияларын ұйымдастыруда және халықаралық бауырластық пен достастықты нығайтуға ерен еңбек сіңіруде.

«Жер бетіндегі жақсылықтың жаршысы бола білу» міндеті мен «ел ішіндегі және жеті құрлықтағы адамзатқа қызмет ету» миссиясын ұстанған Түркия Республикасының Дін істері қоры, әсіресе шет елдердің білім беру саласындағы игі істерімен, әлеуметтік және діни қызметтерге қолдау көрсету шараларымен көпшіліктің ықыласына бөленіп отыр.

Бүгінде әлемнің 10 елінде Түркия Республикасы Дін істері қорының жастарға лицей және университет деңгейінде білім берумен айналысатын 16 білім беру мекемесі жұмыс істейді. Қордың Түркиядағы және шет елдердегі білім беру мекемелерінде 17 мыңнан астам оқушы және студент білім алуда.

Төрткүл дүниенің ашаршылық жайлаған, табиғи апат орнаған, соғыс отына оранған және зорлық-зомбылық төнген дағдарысты аймақтарындағы миллиондаған жандарға тіліне, дініне, нәсіліне, жынысына қарамастан көмек қолын соза білген Түркия Республикасының Дін істері қоры жыл сайын қасиетті Рамазан айындағы қайырымдылық іс-шаралары, ауызашарлары және Құрбан айт мерекесіндегі өкілдікпен құрбандық шалу рәсімдері арқылы мұсылман бауырларымыздың қуанышына ортақтасып, жер бетінде бауырмалдық пен ізгіліктің күшеюіне зор септігін тигізуде.

Gönülleri birleştiren mekanlar inşa ediyoruz

İzgi niyetli жандардың басын біріктіретін мекендердің іргесін қалаудамыз

Vakfımız, Diyanet İşleri Başkanlığımızın yurt içinde ve yurt dışında, irşad, hac ve umre, müftülük, Kur'an kursu, eğitim merkezleri ve cami hizmetlerinin süratli ve etkin bir şekilde yürütülmesi için her türlü desteği vermektedir.

"Allah'ın meşitlerini ancak Allah'a ve ahiret gününe iman eden, namazı dosdoğru kılan, zekatı veren ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler imar eder. İşte doğru yola ermişlerden olmaları umulanlar bunlardır" (Tevbe, 18) ayet-i kerimesini düstur edinen Vakfımız, ihtiyaç duyulan yerlerde ümmetin her bir ferdi ile gönülleri buluşturan birlik mekanları camiler inşa etmektedir.

Türkiye Diyanet Vakfı, Ankara Kocatepe Camii'nin temelini attığı ilk harcın ardından bugüne kadar Türkiye'de 3 bin 421, 25 ülkede ise 100'ün üzerinde cami ve eğitim binası yapmıştır.

Halen ABD, Kırgızistan, Filipinler, Rusya, Belarus, Haiti, Somali, Arnavutluk, Kırım ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) cami inşaatları, İngiltere, Macaristan, Kosova, Kazakistan, Filipinler'de de cami projelendirme ve yer tahsis işlemleri sürüyor.

İsrail saldırıları sonucu Filistin'de yıkılan camilerin yapımı konusunda çalışmalarını sürdüren Vakfımız, Gazze'de yıkılan 9 camiyi yeniden inşa edecek. Türkiye Diyanet Vakfının, Gazze'nin diğer bölgelerinde 10 cami inşa projesi daha bulunuyor.

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yurt dışında yaptırılan camilerden biri de Kazakistan'ın Türkistan şehrinde inşa edilen Hoca Ahmet Yesevi Cami ve Külliyesi'dir.

Bağımsızlığını kazanmasının ardından kardeş Kazakistan halkının yardımına koşan Türkiye Diyanet Vakfı, bu ülkede maddi destek verdiği Talgar Camii, Miçurin Camii, Nekolayevka Camii ve Almatı Merkez Camii'nin ardında şimdi de Hoca Ahmet Yesevi Cami ve Külliyesi'ni ibadete açıyor.

Kazakistan'a yönelik yardım faaliyetlerimiz kapsamında, 1996'dan 2014'e kadar toplam 5 bin 631 hisse kurban kesilmiştir.

Almatı'daki Yabancı Diller ve Mesleki Kariyer Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencilerine 2006 yılından beri eğitim yardımı yapılmaktadır.

Kazakistan'dan lise düzeyinde 26 öğrenci, lisans düzeyinde 8 öğrenci ve lisansüstü düzeyde 2 öğrenci olmak üzere toplam 36 öğrenci halen Türkiye'de Vakfımız bursuyla eğitim görmektedir. Aynı zamanda Kazakistan Almatı Yabancı Diller ve Mesleki Kariyer Üniversitesi 4. Sınıf öğrencilerinden 20 öğrenci de Sakarya Üniversitesinde öğrenimlerine devam etmektedir."

Din İsteleri қоры Түркия Республикасының Дін істері басқармасының ел ішінде және шет елдерде уағыз-насихат жұмыстары мен мүфтиат істерін, қажылық және умра сапарларын, Құран курсы, білім беру орталықтары мен мешіт қызметтерін жедел әрі тиімді жүргізуіне жан-жақты қолдау көрсетеді.

Қасиетті Құран Кәрімнің «Алланың мешіттерін шынайы түрде Аллаға, ақырет күніне сенген, намазды толық орындаған, зекет берген және Алладан ғана қорыққан кісі жасайды. Міне солардың тура жол табушылардан болулары үміт етіледі» (Тәубә сүресі, 18-аят) деген аятын ту еткен Түркия Республикасының Дін істері қоры Пайғамбарымыз Мұхаммед (с.ғ.с.) үмбетінің басын біріктіретін қасиетті мекендерді – мешіттерді салумен кеңінен айналысады.

Түркия Республикасының Дін істері қоры Анкара қаласындағы Кожатепе мешітінің іргесін алғаш қалаған күннен бастап бүгінге дейін Түркияда 3 мың 421 және әлемнің 25 елінде 100-ден аса мешіт пен оқу ордасының салынуына ұйтқы болған.

Қазіргі уақытта Дін істері қорының қолдауымен АҚШ-та, Қырғызстанда, Филиппиндерде, Ресейде, Беларусь мемлекетінде, Гаитиде, Сомалиде, Албанияда, Қырымда және Солтүстік Кипрде мешіттер салынауда. Сонымен қатар, Ұлыбританияда, Венгрияда, Косовада, Қазақстанда және Филиппиндерде мешіт жобалау жұмыстары жалғасын табууда.

Израильдің дүркін-дүркін шабуылы нәтижесінде Палестинада қирап қалған мешіттерді қалпына келтіруге және қайта салуға ниетті Түркия Республикасының Дін істері қоры Газа аймағындағы 9 мешітті қайта салуға және осы аймақтың өзге де аумақтарында 10 мешітті салу жобасын жүзеге асыруға бел буып отыр.

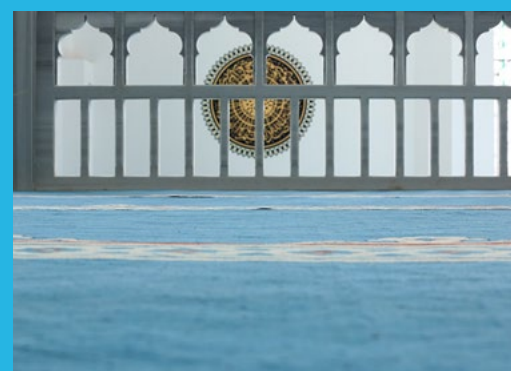
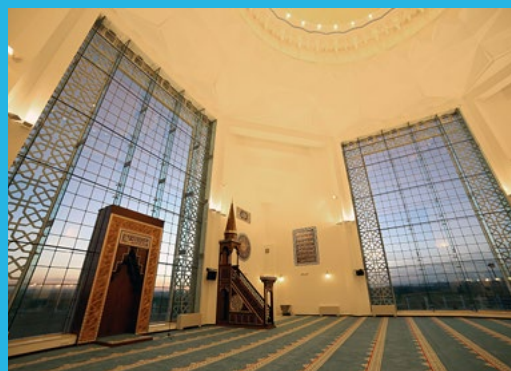
Түркия Республикасы Дін істері қорының қаржыландыруымен шет елдерде бой көтерген мешіттердің қатарына Қазақстанның Түркістан қаласында орналасқан «Қожа Ахмет Яссауи» мешітін жатқызуға болады.

Тәуелсіздік алған жылдардан бері Қазақстан халқына көмегін аянбаған Түркия Республикасының Дін істері қоры Талғар, Мичурин және Николаевка елді мекендеріндегі мешіттер мен Алматы қалалық орталық мешітіне де қаржылай көмек көрсетумен қатар, міне бүгінде түркі халықтарының рухани астанасы – Түркістан шаһарында «Қожа Ахмет Яссауи» мешітін халық игілігіне ұсынып отыр.

Түркия Республикасы Дін істері қорының Қазақстандағы қайырымдылық іс-шаралары аясында 1996 жылдан 2014 жылға дейін барлығы 5 мың 631 бас құрбандық шалынған.

Аталмыш қор Алматы қаласындағы Шет тілдер және кәсіби мансап университетінің Дінтану факультеті студенттерінің білім алуына 2006 жылдан бері қолдау көрсетуде.

Түркия Республикасы Дін істері қорының шәкіртақысымен Қазақстанның 26 азаматы лицей деңгейіндегі жалпы орта мектепте, 8 азаматы жоғары оқу орнында және 2 азаматы жоғарғы оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларында, барлығы 36 азаматы Түркияның білім беру мекемелерінде білімін шыңдауда. Сондай-ақ, Алматы қаласындағы Шет тілдер және кәсіби мансап университетінің 4-курсında оқитын 20 студент Түркияның Сакарія университетінде оқуын жалғастыруда.

Türkistan Hoca Ahmet Yesevi Camii'nin;

Projesi HASSA Mimarlık'tan M. Hilmi ŞENALP tarafından çizilmiş,

İnşaatı Sebil İnşaat ve Taah. Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılmış,

Kontrolörlüğü ise Kayhan Müşavirlik ve Mimarlık Ltd. Şti. tarafından

yürütülmüştür.

Түркістан қаласындағы «Қожа Ахмет Яссауи»

мешітінің жобасы «ХАССА Мимарлық» фирмасының сәулетшісі Мухаррем Хилми Шеналп тарапынан сызылған.

Мешіттің құрылысын жүргізуші – «Себил Иншаат ве Тааххұт Тиджарет» ЖШС.

Құрылысты бақылаушы – «Кайхан Мұшавирлик ве Мимарлық» ЖШС.

**TÜRKİYE
DİYANET VAKFI**
TÜRKİYE DİYANET FOUNDATION
وقف الديانة التركي

www.diyagnetvakfi.org.tr

**DİYANET
İŞLERİ BAŞKANLIĞI**
THE PRESIDENCY OF RELIGIOUS AFFAIRS
رئاسة الشؤون الدينية

www.diyagnet.gov.tr

**[HOCA AHMET YESEVİ CAMİİ]
[ҚОЖА АХМЕТ ЯССАУИ МЕШІТІ]**

www.camilereyardim.com